

ELE512

İleri Analog Tümdevre Tasarımı

2006-2007 Bahar Yarıyılı, Yüksek Lisans
Yılıçi Sınavı

Soruların tümü yanıtlanacaktır. Süre 150 dakikadır. Kendi not ve kitaplarınızdan yararlanabilirsiniz. Sorular eş puanlıdır.

Sorulardaki MOS tranzistorlar için $V_{TN} = 0.8V$, $V_{TP} = -0.8V$, $k_N' = 2k_P' = 24\mu A/V^2$, $\lambda_N = 0.01V^{-1}$, $\lambda_P = 0.02V^{-1}$ olarak verilmiştir.

1. Şekil-1'deki CMOS işlemsel kuvvetlendiricide $I_7 = 300\mu A$, tranzistor boyutları $(W/L)_1 = (W/L)_2 = 2$, $(W/L)_3 = (W/L)_4 = 1$, $(W/L)_5 = (W/L)_8 = 3$, $(W/L)_6 = 5$ olarak verilmiştir. NMOS ve PMOS tranzistorların temel büyüklüklerine ilişkin toleranslar : $\Delta V_{TN} = \Delta V_{TP} = \pm 2mV$, $\Delta(W/L)_{1-2} / (W/L)_{1-2}$, $\Delta(W/L)_{3-4} / (W/L)_{3-4} = \%2$ olarak saptanmıştır.

a- Rastgele dengesizliğin $V_{OS} \leq 10mV$ olabilmesi için devrenin I_B ortak kutuplama akımı nasıl seçilmelidir? Bu durumda T_7 tranzistorunun (W/L) oranı ne olmalıdır?

b- Devrede sistematik dengesizlik olup olmadığını araştırınız.

c- İşlemsel kuvvetlendiricinin toplam çıkış gürültü gerilimi spektral yoğunluğunu ve eşdeğer giriş gürültü gerilimi spektral yoğunluğunu hesaplayınız. MOS tranzistorların tümü için gürültü gerilimi spektral yoğunluğu

$$v_n^2 = 1.56 \times 10^{-17} V^2 / Hz$$

olarak verilmiştir.

2: Şekil-2'a'daki band geçiren OTA-C süzgeci $f_p = 1MHz$ akort frekansında Butterworth karakteristiğini sağlayacaktır. OTA'ların eğimleri $g_m = 150\mu A/V$ olarak eşit değerli alınacaktır. Devre $\pm 1.5V$ 'luk simetrik kaynakla beslenmektedir Süzgecin geçiş işlevine ve geçiş admittans işlevine ilişkin eğriler ekte, maksimum değerler ise aşağıda verilmiştir (Bkz, Ek-1 ve Ek-2):

$$H_{1maks} = 1, H_{2maks} = H_{3maks} = 1, Y_{1maks} = 150\mu A/V, Y_{2maks} = 191\mu A/V, Y_{3maks} = 150\mu A/V$$

a-C1 ve C2 nasıl seçilmelidir? Değerlerini hesaplayınız.

b- OTA-C süzgeci Şekil-2b'deki CMOS simetrik kaskod OTA ile gerçekleştirilecektir. Devrede $(W/L)_1 = (W/L)_2 = 3$, $(W/L)_3 = (W/L)_4 = (W/L)_7 = (W/L)_8 = 1$ olarak belirlenmiştir. T_{11} , T_{12} , T_{13} ve T_{14} eş tranzistorlardır OTA'ların I_A kutuplama akımı $I_A = 100\mu A$ olarak belirlendiğine göre, istenen eğim değerini elde etmek üzere akım aynalarının B yansıtma oranları ve T_5 , T_6 , T_9 , T_{10} tranzistorlarının (W/L) oranları nasıl seçilmelidir?

c- OTA'nın toplam gerilim kazancını, yükselme eğimini hesaplayınız.

d- Çıkışta kırılma ve yükselme eğimi sınırlaması olmaksızın süzgecin girişine uygulanabilecek maksimum giriş gerilimini bulunuz.

3- Şekil-3'deki band aralığı referansı devresinde T_2 tranzistorunun emetör kesit alanı T_1 tranzistorunun kesit alanının m katıdır.

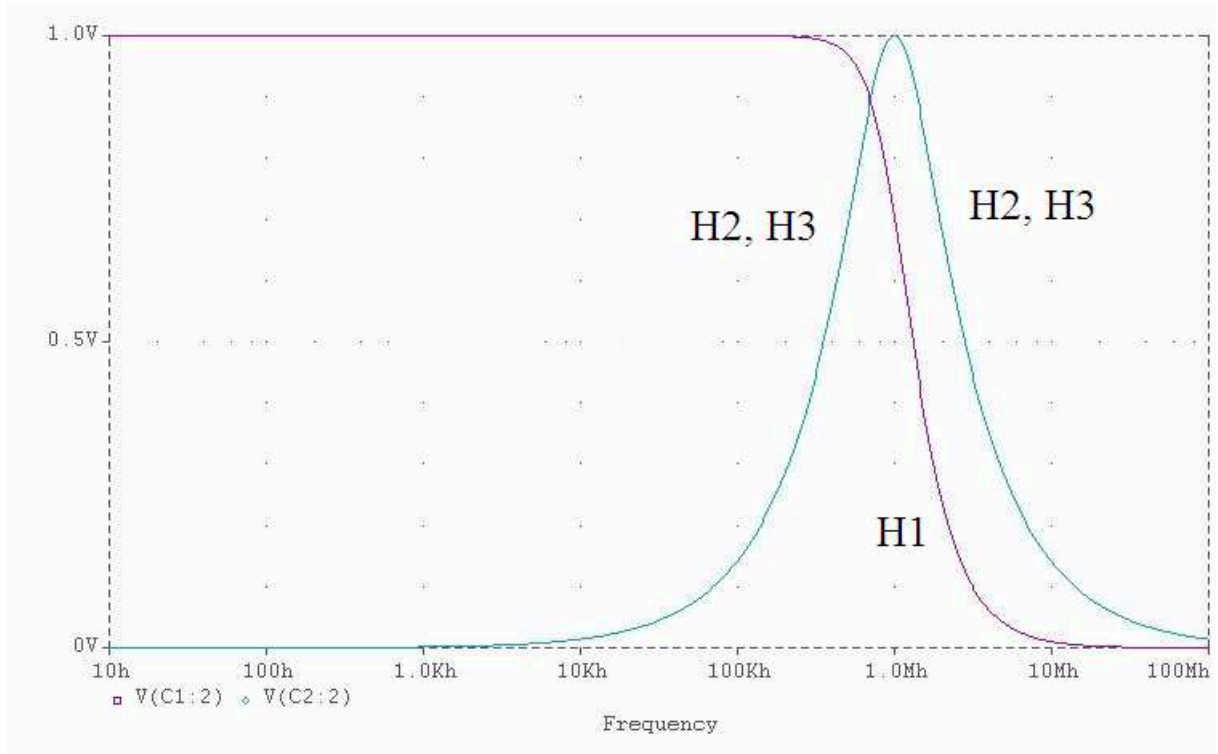
a- V_{ref} gerilimini veren bağıntıyı yazınız.

b- $R_2 = R_1$, $m = 4$ olarak verilmiştir. Oda sıcaklığında sıcaklık katsayısını sıfır yapmak için gereken R_2/R_3 oranını bulunuz. ($\partial V_{EB}/\partial T = -2.5mV/^\circ C$, $\partial V_T/\partial T = 0.085mV/^\circ C$).

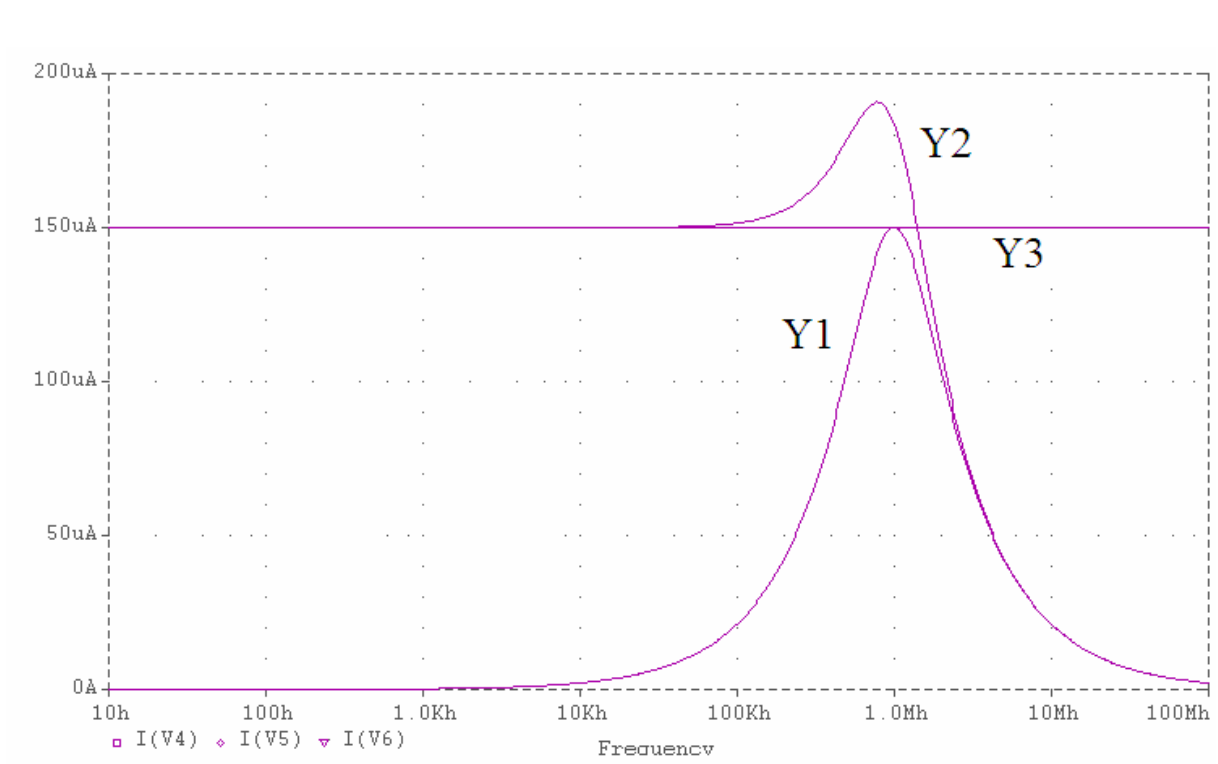
c- $R_3 = 100 \Omega$ olarak verildiğine göre, R_1 ve R_2 dirençlerini ve V_{ref} gerilimini hesaplayınız ($I_{S1} = 10^{-15}A$, $V_T = 26mV$).

EKLER

Ek-1 OTA-C süzgecinde H_i ($i = 1,2,3$) genlik işlevlerinin frekansla değişimleri

Ek-2 OTA-C süzgecinde Y_i ($i = 1,2,3$) admittans işlevlerinin frekansla değişimleri